

Marktconsultatieleidraad

Aanvullende zorg Wmo na detentie

8 september 2022
Kenmerk 2022-MO-003
Versie 1.0
Definitief

Aanbesteding
Financiën, Inkoop en Juridische Zaken
Gemeente Utrecht
secretariaataanbesteding@utrecht.nl

Inhoud

1	Inleiding	3
1.1	Doel	3
1.2	Achtergrondinformatie	4
1.2.1	Aanleiding	4
1.2.2	Context	4
1.2.3	Lopende overeenkomst	5
1.2.4	Uitgangspunten inkoop	5
2	Procedure	9
2.1	Hoe ziet de procedure eruit?	9
2.2	Heeft u zelf een vraag?	9
2.3	Wijze van indienen	9
2.4	Verslaglegging en gebruik informatie	10
3	Voorwaarden en uitgangspunten	11

Documenten die behoren bij deze marktconsultatieleidraad, geplaatst zijn in TenderNed en onlosmakelijk onderdeel uitmaken van deze marktconsultatie:

Document	Invulformulier vragen en antwoorden
----------	-------------------------------------

1 Inleiding

Ter voorbereiding op de Europese aanbesteding 'Aanvullende zorg Wmo na detentie', nodigt de gemeente Utrecht (verder: de gemeente) u uit om deel te nemen aan een marktconsultatie. Deze aanvullende zorg ondersteunt het realiseren van de Utrechtse ambities van het programma Detentie en Terugkeer: het verbeteren van het perspectief van (ex-) gedetineerden en daarmee het verminderen van de kans op recidive. De 'Aanvullende zorg Wmo na detentie' is een onderdeel van het Utrechtse zorglandschap waarin onder andere het organiseren van maatwerk dichtbij de leefwereld, eenvoud en ruimte voor professionals belangrijke uitgangspunten zijn. Deze zijn verwoord in de 'Strategie contracteren aanvullende zorg Wmo vanaf 2020' die ook leidend zal zijn voor deze aanbesteding, zie tevens onze website zorgprofessionals.utrecht.nl voor meer informatie.

Met de marktconsultatie, een georganiseerde wijze van informatie-uitwisseling tussen belanghebbenden, biedt de gemeente deelnemende (markt)partijen de mogelijkheid hun kennis en ervaring te delen. De marktconsultatie kent twee stappen: een schriftelijke vragenronde met hierna verdiepende gesprekken met de partijen die antwoorden ingestuurd hebben. Op basis van de door u verstrekte informatie vormt de gemeente zich een beeld van de haalbaarheid van de aanbesteding en van de oplossingsmogelijkheden. De door middel van deze marktconsultatie verkregen informatie zal (deels) verwerkt worden in de aanbestedingsdocumenten. Uw inbreng is hiermee van grote waarde voor de te verstrekken opdracht voor deze voor (ex-) gedetineerden belangrijke zorgvorm.

1.1 Doel

Het doel van deze vragenronde en verdiepende gesprekken is om bij de aanbesteding te zorgen voor de best mogelijke aansluiting van de uitvraag op de gemeentelijke ambities en uitvoering door de meest geschikte partij. Hierbij wil de gemeente graag informatie inwinnen die bijdraagt aan het komen tot:

- Een doelmatige aanbestedingsstrategie en –procedure.
- Een adequate opdrachtschrijving.
- De mogelijkheden om te vernieuwen en binnen de opdracht maximaal bij te dragen aan de ambities.
- De te hanteren selectie- en gunningscriteria.
- De te stellen contractuele voorwaarden.

Het gaat hierbij om het delen van kennis en zienswijzen, deze marktconsultatie heeft niet tot doel om partijen te selecteren of contracteren. We nodigen nadrukkelijk ook partijen uit te reageren die nauw zullen samenwerken met de aanbieder 'Aanvullende zorg Wmo na detentie' die na de aanbesteding de opdracht gegend zal krijgen. Het is niet de bedoeling dat u een aanmelding of inschrijving indient.

1.2 Achtergrondinformatie

1.2.1 Aanleiding

In Utrecht werken we al een aantal jaren met veel ambitie en met partners in de stad aan een nieuw zorglandschap. Dit met het doel Utrecht een sociale vitale stad te laten zijn waar inwoners betrokken zijn en verantwoordelijkheid voor hun omgeving nemen. Én waarin ook inwoners in een kwetsbare positie de kans krijgen om hun toekomst in eigen handen te nemen, mee te doen en te ontwikkelen. Dit vraagt een systeem en werkwijze die niet aanbod gericht zijn maar maatwerk dichtbij mensen kunnen leveren aansluitend bij hun leefwereld.

Nadat in 2015 met de invoering van de nieuwe Wmo de transitie goed is verlopen is in co-creatie met de aanbieders de transformatie in het sociaal domein verder ingezet. De zorg en ondersteuning wordt zoveel mogelijk vanuit de buurtteams (de basiszorg) en in de sociale basis georganiseerd. Voor mensen waarvan de problematiek zo zwaar is en/of de mogelijkheden van eigen kracht en eigen netwerk zo beperkt, dat aanvullende ondersteuning nodig is die niet geboden kan worden door de buurtteams, is een vangnet in de vorm van aanvullende zorg. Waar het gaat om zorg voor (ex-) gedetineerden is een nauwe samenwerking met de partners in het veiligheidsdomein hierbij belangrijk, net als het borgen van een doorgaande lijn in zorg bij een verandering van het van toepassing zijnde kader. Hierbij geldt dat bij de doelgroep in detentie is vaak sprake van dat zij voorafgaand aan detentie niet/nauwelijks bekend zijn bij het buurtteam. Zij geven regelmatig aan geen hulpvraag te hebben of stelt geen hulpvraag, waardoor het bestaande aanbod richting zorg en ondersteuning niet gemakkelijk vanuit het buurtteam als toeleider kan worden ingezet.

Daar komt bij dat er in detentie verschillende organisaties actief zijn die primair een IFZO-financiering kennen. Deze organisaties zijn bekend bij de doelgroep en vanuit detentie kan een gedetineerde ook zelf contact zoeken met zo'n organisatie.

De afspraken over de 'Aanvullende zorg Wmo na detentie'¹ eindigen op 30 september 2023. De door rechtmatigheid ingegeven noodzaak tot aanbesteden, wil de gemeente benutten voor het optimaliseren van de aansluiting van de opdracht op de ambities van het programma Detentie en Terugkeer.

1.2.2 Context

Jaarlijks keren ruim 800 gedetineerden, kort en langgestraften, vanuit detentie terug naar de stad Utrecht. Van de personen die in detentie komen, doet DJI een detentiemelding bij de desbetreffende gemeente. Deze detentiemeldingen voor Utrechtse gedetineerden komen binnen bij de Frontoffice Detentie en Terugkeer. Dit is het startpunt voor screening en verdere afstemming over het plan van aanpak van terugkeer. De achtergrond en de aard van de problematiek van personen in detentie is verschillend. Een deel is zelfredzaam of heeft slechts een enkele hulpvraag.

Naar schatting zijn ongeveer 470 van de jaarlijks ruim 800 naar Utrecht terugkerende gedetineerden die niet (voldoende) zelfredzaam. Er zijn geen cijfers beschikbaar welk aantal hiervan zorg en ondersteuning

¹ De huidige naam van de opdracht is 'Nazorg na detentie'.

krijgt binnen de maatschappelijke opvang, beschermd wonen, de GGZ en het buurtteam². Voor deze terugkerende onvoldoende zelfredzame Utrechtse gedetineerden geldt dat:

- Een deel zelf geen problematiek ervaart, geen hulpvraag stelt en/of ondersteuningsaanbod afwijst. De ambitie van het programma Detentie en Terugkeer is een betere aansluiting te vinden bij deze groep om waar dit belangrijk is wel hulp en zorg in te zetten. Het laagdrempelig kunnen betrekken van (gespecialiseerde) hulpverleners tijdens detentie kan een onderdeel hiervan zijn.
- Een deel zorg en hulp ontvangt van het buurtteam en de partijen gecontracteerd voor de maatschappelijke opvang en beschermd wonen. Ook vindt inzet plaats op basis van de Wet forensische zorg, de Zorgverzekeringswet en de Wet langdurige zorg. Hiernaast wordt een deel van de (ex-) gedetineerde jongeren bereikt met laagdrempelige inzet vanuit onder andere het jongerenwerk en Stadsteam Back Up.
- Voor degene bij wie sprake is van meer complexe problematiek op meerdere leefgebieden, inclusief een woon-zorgbehoefte en waar detentieschade³ en/of criminogene gedragingen/verleidingen spelen, kan het inzetten van een interventie zoals 'Aanvullende zorg Wmo na detentie' aan de orde zijn. Dit kan ook om een traject dat gestart is op basis van een forensische indicatie door te kunnen laten lopen binnen de Wmo wanneer de justitiële titel vervalt.
- Partijen signaleren dat er bij een deel van de (voormalig) gedetineerden sprake is van (het vermoeden van) een verstandelijke beperking. Landelijke cijfers geven aan dat dit 35 tot 50 procent van de gedetineerden betreft. Dit vraagt specifieke vaardigheden, kennis en mogelijkheden binnen de zorg en hulpverlening. Ook omdat er meer risico is dat mensen na terugkeer uit detentie onder druk wordt gezet om nieuwe strafbare feiten te plegen.
- Meer dan de helft van de gedetineerden relatief kort binnen de PI verblijft.

1.2.3 Lopende overeenkomst

De huidige overeenkomst omvat de volgende vormen van inzet voor ex-gedetineerden:

- a. Ambulante begeleiding
- b. Voltijdsopvang
- c. Jobcoaching

Binnen het beschikbaar gestelde budget van € 397.390 wordt hiernaast consultatie en advies geboden aan de Frontoffice Detentie en Terugkeer van de gemeente, waar nodig binnen de PI.

1.2.4 Uitgangspunten inkoop

In deze vragenronde en gesprekken wil de gemeente ophalen welke kansen, risico's en randvoorwaarden de markt ziet met betrekking tot voorgenomen uitgangspunten voor deze opdracht. Hiernaast wil de gemeente in beeld brengen wat de markt ziet als relevante elementen bij de uitwerking van de selectie- en gunningscriteria.

^{2 2} Binnen het programma Detentie en terugkeer wordt via een monitor meer scherp op de cijfers aangebracht. Omdat het om verschillende informatiebronnen met eigen registratiewijzes gaat waarin detentie niet altijd wordt vastgelegd, zullen het geen exacte cijfers worden.

³ Bijv. verlies van huis, werk, geliefden, opgesloten hebben gezeten met andere gevangenen, alleen tussen mannen etc.

1) Afbakening opdracht

Op basis van de problematiek die de ex-gedetineerde ervaart, wordt hulp en zorg ingezet. Dit betekent dat veel verschillende Wmo-gecontracteerde partijen zorg bieden aan inwoners met een detentieverleden. Om deze reden wil de gemeente in de aanbesteding 'Aanvullende zorg Wmo na detentie' duidelijk vastleggen waar de opdracht 'Aanvullende zorg Wmo na detentie' zich onderscheidt van de overige gecontracteerde zorg. De gemeente legt hiervoor aan de markt de volgende beschrijving van het doel van de opdracht en de doelgroep voor:

Detentie is een impactmoment en kan de mogelijkheid bieden om te komen tot een andere koers in het leven. Het verbeteren van het perspectief en stabiliteit op de leefgebieden levert een bijdrage aan het verminderen van recidive. Het doel van 'Aanvullende zorg Wmo na detentie' is om het leven van Utrechters die langere tijd of meermaals kortere perioden in detentie verbleven weer op de rit te krijgen en recidive te voorkomen. Om dit doel te bereiken richt de opdracht zich op het stabiliseren van de leefsituatie, het begeleiden bij het voorkomen van delictgedrag en het bevorderen van perspectief en een zinvol bestaan. Hierbij is het noodzakelijk dat de expertise van de gegunde partij al tijdens het verblijf in de PI betrokken kan worden. Het versterken van de maatschappelijke positie van cliënten is een belangrijk uitgangspunt voor de zorg. Dit vraagt bij alle vormen van inzet binnen de opdracht een sterke focus op het verminderen van risicofactoren en het versterken van beschermende factoren.

De opdracht heeft betrekking op (ex)-gedetineerden die gemotiveerd zijn of kunnen worden om na hun straf succesvol terug te keren in de samenleving. Maar waarbij de detentie en/of de criminogene gedragingen/verleidingen zoveel schade heeft aangericht en er dusdanige risicofactoren op recidive spelen dat aanvullende zorg noodzakelijk is. Hierbij kan het ook inwoners betreffen met bijvoorbeeld een (licht) verstandelijke beperking, een (ernstige) psychiatrische aandoening en/of verslavingsproblemen.

2) Verruimen van mogelijkheden voor 'doen wat nodig is' en innovatie

Met het programma Detentie en Terugkeer beoogt de gemeente verbetering van het perspectief van (ex-) gedetineerden en vermindering van de kans op recidive. Dit vraagt zoals in het programma gesteld een verschuiving nodig van perspectief: niet vanaf dag 1 van de vrijlating een gedetineerde in beeld, maar vanaf dag 1 van de detentie al bezig met de blik op buiten. Kortom: van Nazorg Detentie naar Detentie & Terugkeer. Hiermee wordt een integrale aanpak vanaf de eerste dag van de detentie beoogd met regie vanuit gemeente (afdeling Openbare Orde en Veiligheid), waarmee de detentieperiode benut wordt als impactmoment en vindplaats.

Met inachtneming van de kaders voor wanneer de Wmo van toepassing is, wil de gemeente de opdracht 'Aanvullende zorg Wmo na detentie' benutten voor het ondersteunen van deze ontwikkeling. De gemeente ziet in de opdrachtuitwerking hiervoor de volgende kansen:

- Het kunnen toevoegen van expertise van de gegunde partij, na de aanbesteding, aan de Frontoffice Detentie en Terugkeer om tot inzet van (de passende) zorg te komen. Dit voor specifieke casuïstiek waarbij de mogelijkheid bestaat een professional van de gegunde partij aan te laten sluiten bij intake en adviesgesprekken in de PI's.
- Het kunnen toevoegen van expertise over het omgaan met criminogene factoren aan andere gecontracteerde partijen. Dit om de begeleiding van ex-gedetineerden van organisaties gespecialiseerd in bijvoorbeeld GGZ en LVB-problematiek en/of jongvolwassenen waar nodig te versterken.

- Het alleen vastleggen van de reikwijdte van de opdracht en vormen van inzet in de opdracht. Voor de omvang van de inzet en aansluiting hiervan op de gemeentelijke (veiligheids-)ambities werkt de aanbieder jaarlijks een plan uit. De uitvoering hiervan komt aan de orde bij de kwartaalgesprekken. Deze werkwijze biedt ook mogelijkheden om in de praktijk nieuwe manieren van werken te onderzoeken. Zo kwam in de marktverkenning bijvoorbeeld aan de orde dat het vanuit het perspectief van het programma 'Grenzen Stellen Perspectief Bieden' wenselijk zou zijn om capaciteit binnen de voltijdsopvang beschikbaar te houden om direct te kunnen handelen wanneer er motivatie ontstaat voor een andere weg bij een zogenaamde doorgroeier. In het jaarplan zou dan een afspraak gemaakt kunnen worden over een samenwerking met Openbare Orde en Veiligheid om dit een x aantal maanden te doen en te volgen of deze inzet bijdraagt aan de doorbraken die het programma beoogt.

3) Versterken van de opdrachttuitvoering met een integraal budget en uitbreiding met de Vd Staaismiddelen

De door de gemeente gewenste flexibele en vernieuwende aansluiting op de (veiligheids-)ambities en ontwikkeling van de zorgvraag, vereist een vorm van bekostiging die deze ruimte biedt. De gemeente gaat daarom uit van een integraal budget. Dit betekent dat jaarlijks een totaalbudget ter beschikking wordt gesteld. Op basis van een door de gemeente vastgesteld jaarplan en de ontwikkeling van de zorgvraag kan de aanbieder zelf bepalen hoe dit budget te verdelen over de zorgvormen en inzet op consultatie en advies (lumpsumfinanciering). Nadrukkelijk ligt hierbij wel de opgave om binnen dit budget uit te komen. Sturing vindt plaats via onder andere de kwartaalgesprekken, het berichtenverkeer en overige verantwoordingsafspraken, onder andere over het aantal trajecten jobcoaching.

Om meer ruimte te creëren voor deze beweging, overweegt de gemeente vanaf 2024 de zogenaamde Vd Staaismiddelen als stad aan te vragen en jaarlijks toe te voegen aan het budget voor de opdracht 'Aanvullende zorg Wmo na detentie' wanneer het ministerie van JenV deze beschikbaar stelt.

4) Voorkomen van verdere versnippering in het zorglandschap door gunning aan één aanbieder

Om binnen het beschikbare budget voldoende ruimte te creëren voor de gewenste flexibiliteit in inzet en innovatie, gaat de gemeente uit van gunning aan één marktpartij / zorgaanbieder.

5) Uitgaan van een langlopende overeenkomst

In de 'Strategie contracteren aanvullende zorg Wmo' is gekozen voor een lange contractduur van in principe 9 jaar: de overeenkomsten hebben een looptijd van 3 jaar met 3 verlengingsopties van 2 jaar. Dit sluit ook aan bij het nieuwe coalitieakkoord waarin is opgenomen *We zetten in op: stabiliteit van de dienstverlening, een langdurige relatie met en bekende gezichten in de wijk, het betrekken van ervaringsdeskundigen, een bestaand netwerk en langere looptijden van de contracten.* De gemeente is daarom voornemens ook voor de nieuwe overeenkomst 'Aanvullende zorg Wmo na detentie' uit te gaan van 3 jaar, met een verlengingsoptie van driemaal 2 jaar. Hierbij geldt dat de intentie een looptijd van 9 jaar is, bij in de overeenkomst op te nemen zwaarwegende redenen kan besloten worden niet te verlengen. Hiernaast zal een passage worden opgenomen dat voorafgaand aan de laatste verlenging een besluit kan worden genomen deze zorg mee te nemen in de hercontractering van de Wmo-zorg per 2029.

6) Hanteren van de gunningscriteria bij de eerdere aanbestedingen voor de Aanvullende zorg Wmo

In de eerdere aanbestedingen voor de aanvullende zorg zijn drie gunningscriteria gehanteerd:

Kwaliteit van dienstverlening, Samenwerking en Personeel en Organisatie. De gemeente wil mede op basis van de marktconsultatie uitwerken wat uitgewerkt dient te worden voor de inschrijving en hiermee bepalend is voor de beoordeling.

2 Procedure

2.1 Hoe ziet de procedure eruit?

We vullen deze eerste uitwisseling over inkoop “Aanvullende zorg Wmo na detentie” als volgt in:

- De uitnodiging tot deelname is gepubliceerd op TenderNed (www.tenderned.nl). Met deze uitnodiging begint een vragenronde: we verzoeken u om de vragen uit het formulier te beantwoorden via TenderNed. Wilt u deze **uiterlijk 27 september a.s.** beantwoorden?
- De vragenronde wordt opgevolgd door verdiepende gesprekken. Wilt u 6 oktober aanstaande reserveren voor een eventueel verdiepend gesprek?

2.2 Heeft u zelf een vraag?

U kunt ons ook vragen stellen en/of opmerkingen maken over de marktconsultatiedocumenten. Vragen kunnen gesteld worden via TenderNed. Vragen die op andere wijze worden ingediend, worden niet beantwoord.

Gestelde vragen en de antwoorden daarop worden geanonimiseerd aan alle geregistreerde deelnemende partijen beschikbaar gesteld, met de publicatie van een Nota van Inlichtingen. Deze Nota van Inlichtingen stelt de gemeente ter beschikking via TenderNed en maakt vanaf het moment van publicatie deel uit van de marktconsultatiedocumenten.

De gemeente garandeert niet dat vragen die worden gesteld nadat de Nota van Inlichtingen is gegenereerd worden beantwoord.

Mochten gegeven antwoorden strijdig zijn met elkaar dan meldt u dit zo spoedig mogelijk via TenderNed.

2.3 Wijze van indienen

De gemeente verzoekt u het ingevulde document ‘Vragen en invulformulier antwoorden’ te uploaden in TenderNed. Hierbij verzoekt de gemeente u om, eventueel naast een andere bestandsopmaak, een versie in Word-format te uploaden.

De gemeente vraagt u om, indien u op een bepaalde vraag geen antwoord wenst te geven, aan te geven waarom u hier geen antwoord op geeft.

U heeft bij elke vraag de mogelijkheid in uw beantwoording alternatieven aan te dragen.

Let op!

De gemeente raadt u aan om ruim voor de deadline voor het indienen van het ingevulde document Vragen en invulformulier antwoorden te verifiëren dat uw onderneming op de juiste wijze is geregistreerd op www.TenderNed.nl en dat er een persoon bevoegd is om namens uw organisatie het ingevulde document Vragen en invulformulier antwoorden digitaal in te dienen. Mocht dit niet het geval zijn, dan dient u zich eerst te registreren als onderneming op www.TenderNed.nl. Dit proces kan meerdere dagen duren.

Vanaf 20 december 2014 heeft u eHerkenning nodig om een onderneming te registreren in TenderNed! eHerkenning is te vergelijken met DigiD voor particulieren.

In het Stappenplan Digitaal Inschrijven op overheidsopdrachten via TenderNed vindt u meer informatie. Voor ondernemingen die al geregistreerd zijn is eHerkenning verplicht vanaf 1 juli 2015

2.4 Verslaglegging en gebruik informatie

Indien u uw ingevulde document 'Vragen en invulformulier antwoorden' uiterlijk op de daartoe in de planning gestelde uiterste datum indient, dan maken wij gebruik van de door u verstrekte informatie.

De antwoorden worden niet beoordeeld.

Als wij daadwerkelijk overgaan tot aanbesteding van de opdracht, dan zal de aanbesteding bekend gemaakt worden via TenderNed. De belangrijkste leerpunten van deze marktconsultatie worden opgenomen in de aanbestedingsdocumenten.

3 Voorwaarden en uitgangspunten

Dit document en de overige bij deze marktconsultatie behorende documenten zijn met zorg samengesteld. Mocht u desondanks tegenstrijdigheden of onvolkomenheden constateren, dan dient u dit zo spoedig mogelijk schriftelijk kenbaar te maken aan de contactpersoon van deze marktconsultatie, middels het sturen van een email via TenderNed.

Wanneer na afronding van de marktconsultatie blijkt dat dit document, of de overige bij deze marktconsultatie behorende en door de gemeente Utrecht samengestelde documenten tegenstrijdigheden of onvolkomenheden bevatten, dan wordt dit de deelnemende partijen niet aangerekend.

Bij deze marktconsultatie zullen de algemene principes van het Europees aanbestedingsrecht worden nageleefd. De beginselen transparantie, non-discriminatie en proportionaliteit zullen in acht worden genomen.

Uw deelname aan deze marktconsultatie is niet verplicht. Als u deelneemt aan deze marktconsultatie, dan gelden de volgende voorwaarden:

- Uw deelname schept voor de gemeente geen verplichtingen jegens u.
- U kunt geen rechten ontlenen aan de informatie die tijdens de marktconsultatie door de gemeente beschikbaar gesteld wordt.
- Deelname aan deze marktconsultatie heeft geen invloed op de beoordeling van een eventuele aanmelding en/of inschrijving.
- De informatie die u verstrekt wordt eigendom van de gemeente Utrecht.
- Intellectuele eigendomsrechten blijven eigendom van de rechthebbenden.
- Door het indienen van een ingevuld document Vragen en invulformulier antwoorden gaat u akkoord dat de voorwaarden van deze marktconsultatie.
- De gemeente is niet verplicht om de verkregen informatie toe te passen.
- Voor het verstrekken van informatie worden geen kosten vergoed.
- Door u verstrekte documenten worden niet geretourneerd.
- U garandeert vertrouwelijk om te gaan met van de gemeente verkregen informatie die benoemd is als vertrouwelijk.
- Alle informatie die u indient als vertrouwelijk zal zodanig behandeld worden.
- Het invulformulier vragen en antwoorden dient via TenderNed ingediend te worden. Een
- Invulformulier dat niet via TenderNed is ingediend wordt niet in behandeling genomen.

De gemeente Utrecht behoudt zich het recht voor om:

- De planning zoals is opgenomen op TenderNed te wijzigen.
- De marktconsultatie (tussentijds) tijdelijk te staken of definitief te beëindigen.